

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: parohii cl. I 20.000 Lei
ci. II 18.000 Lei parohii cl. III 15.000 Lei
particulari . . . 15.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUK

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinowski Nr. 18.

„LUPTA DE CLASĂ“

De vre-o cincizeci de ani oamenii au introdus în limbajul zilnic un nou termen: „clasă“, în înțeles de comunitate de indivizi care au cam aceeași îndelungă și urmăresc același scop. La început au fost două mari clase: a sătuirilor și a flăcăzilor. Mai târziu „clasele“ s'au înmulțit, păstrându-se însă principiul, că de o parte erau cei ce-și apărau îndestularea și pe cealaltă baricadă erau cei săraci, înnebuniți de foame și ispitiți în tot felul de avutul altora. Intre aceste clase, cum este ușor de înțeles, s'a pornit războiu.

Războiul flăcăzilor împotriva sătuirilor, sau mai exact, războiul stomacului împotriva foamei.

Și după acest principiu lumea s'a împărțit în două, războindu-se în felurite forme, cu feluritele mijloace: ale minții sau ale forței.

Unii oameni de știință, mai adânc cercetători ai trecutului, văd însă că acest războiu al foamei este mult mai vechiu. El ar fi chiagul tuturor faptelor bune și rele din lume, inclusiv motivul principal pentru care omul s'a alăturat unul de altul în triburi, popoare și națiuni. Căutându-se — spun aceștia — din interesul foamei și din dorința de a se feri de rele, oamenii s'au cunoscut, și cunoscându-se pe lângă foame și bunăstare, ei s'au organizat și și-au făurit lumile de ieri și de astăzi.

O bună parte de adevăr stă desigur în această presupunere istorică. Și anume următoarea: omul isgonit din majestatea firii sale celei dumnezeiești din pricina păcatului neascultării, răsvăririi și al trufiei, s'a pomenit dintr'o dată în războiu cu foștii lui supuși: animale, plante, puterile cerului și chiar cu semenii săi, cu familia sa.

Pentru a nu pieri cu totul, din mila lui Dumnezeu, i s'a lăsat mințea cea bună, judecata sau conștiința faptelor și puterea rugăciunii, adevărată cale

de întoarcere către raiul pierdut.

I s'a dat viață pământească pătimitoare și mântuitoare, în care liber să-și aleagă calea ce va vrea înainte de judecata vieții veșnice.

În lumea nouă, omul căzut din bunăstarea raiului, s'a pomenit dușmănit și înconjurat de adversități.

Toate îi sunt potrivnice, totul trebuie câștigat.

Lupta pentru existență deci era, este și va fi o problemă veșnică a pământenilor. Lupta împotriva foamei, a fost, este și va fi o luptă dreaptă hărăzită de cer nouă tuturor și aprobată de sf. Biserică. Cum anume trebuie dusă această luptă ne învață tot Biserica.

Pentru creștinism lupta de clasă, lupta foamei este însă un mijloc de existență și nu un scop al ei. Avem dreptul, avem chiar datoria de a munci și a ne sbate „în sudoarea frunții“ pentru „pâinea noastră cea de toate zilele“. Dar nu trebuie să uităm că nu această pâine este unicul motiv, unicul scop al viețuirii noastre pe pământ. Scopul vieții noastre pămâtenesc este pregătirea trupului și ariparea sufletului pentru ziua judecării, ce ne va duce în cerurile luminilor veșnice sau în gheena veșnicelor munci.

Să nu înțelegem „la figurat“ aceste două locuri. Fiindcă o minte sănătoasă ușor poate pricepe, că cel ce o viață întreagă se irosește în lupta pentru bunăstarea trupului, dincolo de ea, după moarte, nu poate avea dreptul și nu poate dobândi decât ceea ce a râvnit: o veșnică luptă pentru foame, sete și frica de moarte. Pe când cel ce vrea și se pregătește în această viață pentru luminarea sufletului și *potrivește* trupul pentru acest ospăț al luminilor nepieritoare, acesta va dobândi raiul, care există după cum există fără îndoială lumina soarelui și întunecul nopții.

În acest cadru se pune întrebarea nouă preoților, care ieri am constituit o tagmă, iar azi o

„clasă socială“, care este menirea noastră? În acest războiu al „claselor“ care este menirea și lupta ce trebuie să ducă „clasa preoților“?

După acelaș nepuizabil isvor al sf. Scripturi avem răspuns potrivit la toate întrebările vieții.

Noi preoții formăm o clasă: *clasa jertfitorilor*. Fiindcă avem poruncă dumnezeiască să „*mergem și să învățăm* toate neamurile“ — să ne facem „la toți toate“.

Noi preoții trebuie să constituim în această lume a marasmelor iconarul, locul și forma ideală de viață a pământenului. Trebuie să fim *exemple vii de viață* între pământenesc și veșnic. Ca clasă a jertfitorilor, trebuie în primul rând să ne jertfim pe noi înșine.

Învățând prin exemplu pe alții că este adevărat ceiace propovăduim, să întărim prin *fapte* credința noastră. Ca mărturisitori ai lui Hristos avem obligația de a fi „capi“ lumii ce se naște ca să se mântuiască, și nu trebuie să uităm niciodată că suntem *răspunzători* de mântuirea turmei ce păstoriim.

Suntem cu alte cuvinte răspunzători de faptele tuturor și ale noastre, deopotrivă.

Ca clasă a celor ce cred în cer și mărturisesc pe Dumnezeu pe pământ, suntem „*făcători de pace*“, împăciuitori, și pe sufletul nostru atârână de a învăța noroadele *abecedarul mântuirii* întru Dumnezeu.

Clasă fără arie și fără arme văzute, avem totuși data nouă

prin har, *arma cuvântului, pe care nu l-a învins până acum nimeni și nimic*. Contra cuvântului lui Dumnezeu, răul nu biruește decât când „soldatul“ ce poartă această armă este laș. Și atunci biruește soldatul și nu puterea fără margini a „armei“.

Să luăm aminte, frați preoți, că aparținem clasei celei mai vechi din câte cunoaște mințea și tradiția, că avem alături de noi leghioane de sfinți mucenici și de eroi, care „au biruit lumea“. Dar mai presus de toate, incontestabil, avem de partea noastră adevărul, verificat și biruitor peste lumi și împărați, de două mii de ani. Avem de partea noastră pe împăratul Hristos, care domnește peste împărăția creștină a lumii de două milenii, și pe care veacurile ce vor veni, până în vecii vecilor, îl vor adevăra mare în Sionul Său, și puternic fără seamăn întru lumea aceasta.

Aș dori foarte, ca preoții să spună cu mândrie aceste adevăruri simple orcu. Și ca purtători de mari virtuți și mari răspunderi să se așeze în fruntea „turmei“, în lupta de clasă ce duce omenirea celor două tabere. Pentru ca să-i învețe pe cei ce se războiesc, că nu numai trup avem, ci și suflet, că „nu numai cu pâine va trăi omul, ci și cu cuvântul“.

Înțelegând deopotrivă cei avuți și cei flămânzi aceste adevăruri, alta ar fi „lupta“, altfel ar fi baricadele și alt sfârșit ar avea „războiul omenirii“.

Părintele GHEDEON

† Prot. PETRU POPOVICIU

A treia oară am regretul de a oficia slujba prohodului la catafalcul unui consilier eparhial în timp de mai puțin un an. Se mută dela noi pe rând cei ce s'au frământat mult și greu până ne-au dus la zilele mai fericite ale unei Români largite ca și a sf. Biserici ce sălășluiește în ea.

De astădată s'a prăvălit sub greutatea anilor un falnic brad din cei mai legendari munți și

cei mai eroici Români, protopopul Petru Popoviciu carele a condus 48 de ani credincioșii ortodocși români din Abrudul lui Avram Iancu.

Petru Popoviciu a reprezentat frumosul popor de Moți din Munții Abrudului cam pe unde s'au purtat cetele lui Horia și a lui Avram Iancu până departe către Alba. Și n'a reprezentat numai biserica sa din Abrud, și nici numai protopopiatul Abrudului, ci a reprezentat timp de 40 ani și școala românească

* Cuvântare funebră ținută în Biserica Catedralei din Cluj.

de pe acele meleaguri în calitate de inspector școlar confesional pe timpul Ungurilor, ducând o aprigă luptă cu uneltele maghiarizatorului Apponyi. Multă vreme a contribuit din puna proprie la complectarea salariilor.

Când l-am cunoscut personal, în 1919 ca senator în Constituanta Țării, căci încrederea poporului îi dăduse și această onorifică misiune, era după lupta grea care o duse-se, după furtună și îl vedeam voios și fericit de fericirea neamului și a Țării afabil și prietenos cu toată lumea.

Protopopul Petru Popoviciu s'a născut dintr'o fruntașă familie preotească. A fost unul din cei 11 copii ai preotului Ion Popoviciu și a soției sale Maria născută Mihaloviciu din Tăuțari, județul Brașov, născut în 1866.

A urmat liceul ortodox Andrei Șaguna din Brașov, unde ia bacalaureatul la 1887. Intrat în teologie, o absolvă în 1890. Funcționează la început 2 ani ca învățător în Săcele slujbă obligatorie pentru orice cleric pe acele vremi înainte de a fi sfințit și în 1893 este ales protopop al Abrudului. Făcuse școala în institutele lui Șaguna ca să păstorească Moșii lui Iancu.

Și trecutul și ținutul protopopiatului cereau un om întreg din toate punctele de vedere și pe acesta îl găsiseră în persoana sa tânără de abia de 28 de ani. Tare ca Detunata, jalea neamului din cei câțiva ani după 1940

a petrecut-o cam cu greu. A mai trăit oă să vadă neamul reîntors în Ardealul de Nord și va fi murit liniștit, pentru că desigur întrezărea un nou avânt spre bine.

În afară de protopopiatul său a administrat în timp de vacanță protopopiatele Alba-Iulia și Cămpeni. A catehizat gratuit 28 ani la școlile din Abrud.

Biserica l-a onorat cu slujba de consilier eparhial, cu însărcinarea de deputat sinodial ani îndelungați, societatea cu preșidenția a lor o mulțime de instituții culturale și economice cum a fost Astra și comitetul superior al Cooperativelor.

A fost decorat cu medalia „Răsplata Muncii” și bisericii și cu „Meritul sanitar”.

Alături de el a stat tot timpul iubita sa soție Silvia Pușcariu din Bran, care cu inima sfârșită îi petrece cosciugul pe ultimul drum. Și Dsa ca și noi are azi o singură mângâiere că protopopul Petru se duce spre sălașul dreptilor unde protopopii din munți țin sfat cu lăncu să se plângă Tatălui ceresc pentru pătimirile acestui neam, rugându-l ca pe lângă pacea eternă de care sunt ei părtași să trimită pacea sa și sufletului românesc din Munții și văile moșilor.

În numele P. S. Sale Episcop, al Consiliului și Adunării eparhiale al căror membru încetează acum să fie și zic un pios adio Protoiereului Petru Popoviciu.

Consilier Dr. VASILE SAVA

EROII ȘI CINSTIREA LOR

„Tu ce sameni nu dă viață, dacă nu va fi murit”.

1. Cor. 15, 36.

Apostolul neamurilor ne dă cheia de boltă a eroismului creștin: jertfa în ritm cosmic și setea de veșnicie. Moartea devine — pe plan creștin — izvor de viață crescută până în cer, salt în nemurire.

Creștinismul — crescut spontan din jertfa Mântuitorului — este forma cea mai superioară de eroism. Eroii credinței, cei ce au căzut, înălțându-se, sunt suportul moral, osatura spirituală a lumii.

Jertfa este o condiție a existenței. Drumul omenirii spre mai bine — cale aspră, de luptă, de primejdii, de sângeroase revolte, de desnădăjduite tăceri, de îngenunchieri și salturi — e însemnat cu cruce. Iată de ce eroii sunt învăluși într'o sumbră atmosferă de dramă; iată tâlcul grav al vieții lor: renunțarea, ridicarea peste propria lor dramă. Atât de umani, trec dincolo de marginea omenescului.

Purtători de destin. eroii rezumă atât de specific veacurile, creste de istorie, fapte ce se prelungesc în viitor, direcții în cultură, curente în

gândire. Ei apar ca înfiorătoare pietre de hotar, în momente cruciale, la răspântii de veac, trimiși de Pronie, la chemarea timpului. Suflete mari, larg deschise pentru înțelegerea tainelor lumii, eroii par genii bune, planând deasupra contingențelor omenesti. Se ivesc, ca niște giganți făurari, să dureze monumente vii de supraomenească strădanie și nepieritoare vrednicie.

Din timpuri ce se pierd în ceața trecutului, noroadele au închinat primete lor gânduri făuritorilor ursitei lor. Eroii au fost îmbătați în valuri aromate de poezie și admirație. Amintirea lor crește din an în an. Avutul lor spiritual e hrana generațiilor ce vin. Cultul eroilor e cultul iubirii de țară. Ne iubim țara în măsura în care ne cinștim eroii.

Destinul neamului nostru este un destin eroic. Așezat „în calea răutăților” a trebuit să lupte veșnic. A trăit eroic, croindu-și singur soarta.

Dela „sentinela română” la „eroul necunoscut”, rândul neîntrerupt de eroi formează coloane de veșnică vitejie românească. Viața noastră a crescut pe aceste pietre unghiulare, pe „curcani” și „dorobanți”, pe plăieși și panduri.

La noi, fiecare piatră este o cruce sub care se odihnește un erou; fiecare schit sau monastire un lăcaș de netulburată odihnă; în orice fund de vale dorm eroii plânși de ape. Stejari bătrâni din codrii tainici și pustii, ca niște duhovnici ai vremilor, povestesc despre un Șoiman, Burcel sau Tudor. Țara întregă este clădită pe morminte de eroi, scriși cu slove de pară în Cartea Neamului Românesc. Peste pământul sfânt al Patriei eroii își poartă prezența de veacuri jeliți de vânt și stânci, isvoare și păduri.

Pomenirea Eroilor este aniversarea tuturor biruințelor unui trecut bogat în jertfe de proporții epice. În această mare și sfântă zi, ne năvălește trecutul cu scumpe amintiri, de durere și mândrie. Pe deasupra câmpiilor ninși de flori, plutesc, în mișcări line, sufletele eroilor. Astăzi,

repetând istoria, le simțim puternica prezență spirituală printre noi. Vedem cu ai sufletului ochi o falangă de luptători și martiri, care, mistuiți de flacăra dragostei pentru binele Patriei, și-au întins inimile jertfă pe al Ei sfânt jertfelnic.

Ne închinăm cu pietate și emoție, cu elan și încredere în viitor, în fața „făuritorilor de țară”, ce ne-au arătat drumul slobozeniei și al dreptății. Comemorând pe eroii zămislți din stânci, stejari și luceferi, ne intensificăm credințele în forțele vitale ale Neamului.

Adăpându-ne nădejdele la izvorul virtuților eroice și cuminecându-ne din potirul sfânt al jertfei lor, vom putea să ne ridicăm la înălțimea trecutului de neapuse glorii.

Pomenirea Eroilor trebuie să fie botezul nostru în Iordanul vrednicilor românești.

Pr. Gh. ONEȚIU-Arada

„PĂRINTE!...”

Adormirea conștiințelor prilejuește zavistia desbinărilor, ale căreia răscoliri pare a fi pătruns în vremurile de acum până la cele mai cu grijă păzite firide ale sufletului omenesc. Și acest rău tinde să învenineze întreagă societatea omenească, încercând să se strecoare până în sanctuarul credinței.

Pentru reînvierea conștiințelor, în fața acestei stări de realități, să impune nu numai o străduitoare acțiune pentru adâncirea problemelor religioase, dar și o pătrunzătoare analiză a celor mai ascunse întrebări sufletești. La această lucrare sunt chemați toți cei ce nizuiesc spre o mai adâncă orientare a fiilor veacului acestuia; — și cărora delăsarea sau alte netrebnicii omenesti nu le-a înstrăinat cu totul cugetul dela dreapta prețuire a învățăturilor Evangheliei creștine.

Chemare deosebită îndeamnă la această lucrare pe slujitorii altarelor credinții, ca pe unii ce sunt puși categoric în slujba idealului. Mărturie a recunoașterii acestei deosebite chemări, stă distincția cu titlul de „părinte”, moștenit prin tradiția, vrednicilor orânduiri, de către toți fiii Bisericii de dreaptă credință.

Părinte, expresie determinativă a celor mai nobile însușiri, impune celui pe care îl distinge, meritată cinste și pilduitoare viețuire. Părintele nu făptuiește nimic din ceea ce ar îndemna la poticnire pe cei neîntăriți și mai slabi din fire. El trebuie să fie cu fapta și cu cuvântul călăuzitorul spre culmile de înălțare ale viețuirii creștine, aducătoare de pace în suflete și bună înțelegere între oameni.

Personalități cu voință tare, care au știut să slujească cu statornicie un ideal, pentru care

au lăsat la o parte persoana lor, egoismul și iubirea de sine s'au ridicat întotdeauna din mijlocul unor astfel de slujitori și contribuția lor a fost hotărâtoare. Unora ca aceștia, cari au plecat după ideal ca odinioară pescarii din preajma lacului Tiberiadei, neținând seama de greutatele obstacolelor, chemarea le-a fost într'adevăr îndrumată de cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzândei faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri” (Mat. 5, 16).

În lumina împlinirii unei asemenea viețuirii, osebitele distincțiuni: părinte, cucernice, Sfinția ta, își primesc deplina lor semnificație, nu ca simple titluri onorifice acordate de o trecătoare vorbă de politeță, ci ca impresionante recunoașteri isvorite din suflet; vrednice de cei ce le-au meritat, ca unui ce au luminat în vremuri de întunecare a conștiinței.

Dar chemarea lor este și chemarea noastră și în împlinirea acestor cuvinte ale Mântuitorului, stă toată vrednicia morală și puterea cuceritoare a cuvântului preotului, dornic de a cuceri suflete și oameni pentru ridicarea spre culmile altruismului creștinesc, cimentuitor al păcii și bune înțelegeri dintre neamuri.

Pr. D. C. UREA

Darul Dnii Eugen Beșa. Dl. E. Beșa, industriaș în București, a dăruit suma de un milion lei pentru liceul ortodox „Doamna Stanca” din Cluj. Distinsul fiu al sfintei noastre Biserici se înscrie astfel printre marii binefăcători ai noului nostru așezământ cultural.

Bunul Dumnezeu să-i răsplătească generositatea cu care Dl. E. Beșa și-a împodobească sufletul.

Tot vechea Biserică dela Brăzești

În ziarul „Universul“ Nr. 227 din 5 Octomvrie a. c. sub semnătura G. L. și sub titlul „Bisericile de Lemn“ a apărut o însemnare care începe așa: „Ziarele clujene au relatat faptul, că vechea biserică de lemn dela Brăzești, una din podoabele de artă religioasă din Țara Moșilor, datând dela 1769, a fost cumpărată pe suma de 50.000 lei de anumiți amatori din Baia de Arieș, care o vor demonta și instala în altă parte.

Cazul surprinde, întru cât biserică este un monument istoric și posedă interesante fresce și sculpturi monumentale“.

În cazul menționat, credem că intervenția Ministerului Cultelor va menține satului frumoasa biserică“.

În încheiere autorul notei din „Universul“ preconizează răscumpărarea bisericilor de lemn de către Stat și folosirea lor „ca documente de artă religioasă, așezându-le în poziții pitorești, unde pot fi păstrate și administrate în același timp“.

Deși în „Renașterea“, organul Sf. Episcopii — Cluj, Nr. 38 din 22 Sept. a. c. sub titlul „Vechea Biserică dela Brăzești-Turda“, V. Consiliu Eparhial, dă precise și documentate lămuriri în legătură cu situația acestei biserițe, faptul că în „Universul“ Nr. citat mai sus, și-au aflat loc cele de mai sus, mă face să fac unele precizări.

Exprim mai întâiu, bucuria mea că nu numai presa din provincie, dar și cea din capitală este preocupată de o chestiune așa de serioasă ca acela a conservării bisericuțelor noastre de lemn, adevărate comori naționale. Sunt de perfect acord cu autorul celor din „Universul“ relativ la valoarea monumentală a bisericuții din Brăzești, deși dânsul poate nu o

cunoaște, dar pe care îl rog, împreună cu oricare alții care în mod special îi preocupă situația bisericii noastre dela Brăzești, să se edifice asupra următoarelor:

Biserica de lemn dela Brăzești necesită îngrijire, cece constituie o sarcină grea asupra unei parohii sărace din regiunea moțească, mai ales că toată grija și atențiunea parohienilor este îndreptată spre noul lor locaș de închinare sfințit în anul 1937.

Tocmai cunoscând valoarea ei, și din gândul de a o conserva, Comitetul de construcție al Mănăstirii „Martirii Neamului“ din Baia de Arieș, — nici decum oricare amatori, cum se scrie în „Universul“, — a convenit cu organele de conducere a parohiei Brăzești, răscumpărând biserică veche de lemn acum câțiva ani, când 50.000 lei era o valoare, și transplantând-o într'un loc pitoresc, precum preconizează și nota, pe muntele „Măgulicea“, ca biserică a Mănăstirii „Martirii Neamului“, aceasta cu aprobarea Comisiei Monumentelor istorice și în conformitate cu toate instrucțiunile sale speciale date în acest scop.

Deci în loc de impietate, grijă deosebită, ca biserică de lemn, care atâția ani a fost locul de reculegere și hrană sufletească a credincioșilor noștri din Brăzești, să fie de acum — cu voia Bunului Părinte Ceresc, — locașul unde-și vor pleca genunchii într'u smerită rugă pelerinii unei întregi regiuni. Ea astfel va păstra cu fală amintirea martirilor Horia, Cloșca și Crișan, alinând cu dragoste adevărată de mamă sufletească și cele mai tainice dureri sufletești ale strănepoților lor.

Prot. V. LOGA — Baia de Arieș.

Praznicul bisericesc din Caila

La Caila, Duminecă în 8 Sept. a. c. s'a ținut conferința grupului II religios de preoți sub președinția pâr. V. Căndea senior.

Slujbele religioase: Utrenia, sfințirea apei mici și Sf. Liturghie au fost săvârșite de preoții: Valeriu Căndea senior, Gregoriu Măgerușan, preot pens.; pâr. maior Ionel Bocșa confesorul garnizoanei Bistrița; pâr. Ioan Pop, pâr. Valeriu Căndea iunior și preotul locului Teodor Ciurus.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul tineretului din comună condus de tânărul cântăreț de strană Vasile Todoran, iar a celorlalte slujbe religioase de cantorii din sat și alți cantori din satele vecine.

A predicat frumos la priceasnă pâr. Valeriu Căndea iunior din Sfântu „Despre Fecioara Maria“, scoțând în relief: stințenia ei, ca cea mai aleasă între femei, blândețea ei de mamă și mijlocirea ei ca mamă a noastră a tuturor la bunul Dumnezeu pentru mântuirea sufletelor noastre.

Sfârșindu-se liturghia, s'a oficiat un parastas pentru eroii căzuți în cele două războaie mondiale și pentru preoții, învățătorii, cantorii

din această comună, unde, credincioșii din alte sate cât și preoții slujitori au rămas uimiți de prinosul numeroaselor jertfe încărcate pe două mese aduse de bunii creștini din Caila. N'a lipsit nici rodul mare de struguri noi aduși pentru binecuvântare, o adevărată podoabă cu această ocazie în biserică.

După slujirea parastasului a conferențiat cu mult elan pâr. Ioan Pop din Blăjenii de jos „Despre datoria creștinilor de a cinsti Sfânta biserică și de a îngriji bunurile aparținătoare ei“.

La sfârșit pâr. Valeriu Căndea președ. grupului a mulțumit parohului local și credincioșilor din Caila de felul cum a știut să se pregătească sufletește pentru buna reușită a conferinței grupului religios în Caila, după care cuvânt de mulțumire s'a făcut miruirea și stropirea credincioșilor cu apă sfințită.

Seara tineretul din comună sub conducerea inv. dir. T. Ursu a desfășurat în școală, un program artistic-literar în fața poporenilor din loc și jur.

Coresp.

Citirea cărților sfinte

A citi cărțile sfinte este și o poruncă a lui Dumnezeu (Iisus Navi 1, 8) și o plăcere a sufletului.

Tu însă nu citi sf. cărți nici ca diavolul, nici ca Irod și nici ca ereticii.

Diavolul a citit Scriptura, nu ca să slujească lui Dumnezeu, ci cu viclășug, ca să-L ispitească pe Iisus (Mat. 4, 6).

Irod a alergat la cartea legii, să știe unde s'a născut Domnul, nu pentru ca să I se închine, ci să răpească viața Innoitorului de viață.

Ereticii (sectarii de orice numire) citesc Sf. Scriptură, nu pentru ca să fie mai buni și mai evlavioși; căci atunci ar fi rămas în credința în care s'au născut — spre cinstea Bisericii lor, — ci o citesc, ca să-i încurce și pe alții cu știința lor. De aici vin eresurile și desbinările bine plăcut diavolului și slujitorilor lui (Tim. 4, 1. — II Cor. 11, 13—15. — Rom. 16, 17—18).

Tu, iubite frate creștine, când citești cărți sfinte, cere dela Dumnezeu și te roagă să te lumineze: spre lauda Lui, spre cinstea Bisericii și Neamului și spre folosul sufletului tău.

Celor bătrâni și mai înțelepți cu umilință te supune și înțelepciunii tale să nu te încrezi.

Ce nu știi întreabă de preotul tău. Ucenicii Domnului încă-L întreabau pe *Învățătorul* ce câte ori nu înțelegeau.

Ferește-te de citirea cărților cu erezii și interpretări și cu învățături mincinoase, căci ele otrăvesc sufletul și te dau pierzării.

Toate cărțile ce citești să poarte pecetea binecuvântării Bisericii lui Hristos, singură în drept și în putere de a veghea asupra adevărilor de credință.

Numai așa se va întări sufletul tău cu bună și sănătoasă învățătură spre dobândirea vieții de veci. V. Cr.

Îndreptar Tipiconal

(Dela 13 Octomvrie până la 26 Octomvrie 1946)

Ținându-se seamă de șablonul rânduelilor liturgice din Duminecele Periodului Octoiului, variația tipiconală, pe lângă schimbarea glasului de rând, o alcătuiesc imnele cântate sau citite din Mineiu, cari împreună cu ale Octoiului se încadrează la loc potrivit în schema singuraticelor rândueli liturgice.

Dumineca a XVIII-a după Rusalii. (13 Octomvrie 1946).

Această Duminecă fiind întâia după ziua 11 a lunii Octomvrie, conform îndrumărilor tipiconale, este designată pomenirii Sfinților Părinți dela sinodul al VII-lea ecumenic din Nicea și are Evanghelia a IV-a dela Luca: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Eșit-a sămănătorul...“ Slujba Sfinților Mucenici Carp și Păpă din 13 Octomvrie se lasă și se cântă când va socoti cel mai mare. (Vezi Mineul

lunii Oct. — Tip. cărților bisericesti 1929 — pag. 138).

Preacuvioasa maică Parascheva. (Luni, 14 Octomvrie 1946).

Rânduelile liturgice din această zi se săvârșesc după cele cuprinse în Mineiu. (Notă: Moaștele Cuvioasei Maice se păstrează întregi la Biserica Sf. Trei Ierarhi din Iași).

Dumineca a XIX-a după Rusalii. (20 Octomvrie 1946).

Rânduelile liturgice conform șablonului obișnuit.

Sfântul Marele Mucenic Dimitrie. (Sâmbătă, 26 Octomvrie 1946).

Săvârșirea rânduelilor liturgice conform Mineiului. (Notă: Moaștele Sfântului Dimitrie se păstrează întregi în Biserica Sfintei Mitropolii din București).

Prof. Dr. VASILE PETRAȘCU

Colecție pentru liceul ortodox român „Doamna Stanca“ din Cluj

Protopopiatul Zlatna:

1. Parohia Feneș 41.250 lei. 2. Parohia Galați 10.100 lei. 3. Parohia Pătrângenii 34.640 lei. 4. Parohia Presaca 16.000 lei. 5. Parohia Trâmpoele 25.000 lei. 6. Parohia Valea Bulzului 10.160 lei. 7. Parohia Valea Dosului 5.000 lei. 8. Parohia Zlatna-Vultur 10.000 lei. 9. Parohia Zlatna 71.025 lei. **Total 223 mii 175 lei.**

Protopopiatul Turda:

Au contribuit următorii: Ioan Murgău 25.000 lei. Parohia Turda I. 50.000 lei. Dumitru Ianeșiu 10.000 lei. Axente Damian 10.000 lei. Ioan Maxa 10.000 lei. Spiridon Cialăcu 10.000 lei. Dr. Ioan Gligor 10.000 lei. Prot. Aurel Gliga 5.000 lei. Nicolae Todea 5.000 lei. Grigorie Ciorțea 5.000 lei. George Bulbuc 5.000 lei. Maria Cernăuțeanu 5.000 lei.

Francisc Lazăr 5.000 lei. Teodora Morariu 2.000 lei. Aurel Bota 2.000 lei. Ana Corbean 2.000 lei. Petre Nemeș 2.000 lei. Emilia Matei 2.000 lei. **Total 165.000 lei.**

Părintele Lucian Muntean, eminentul profesor al liceului din Alba-Iulia, a dăruit pe seama liceului ortodox „Mitr. Simion Ștefan“ din Cluj o foarte prețioasă colecție de piese (herbariu), necesare învățământului de științe naturale în școala noastră. Fiecare piesă a acestei colecții este cu grijă fixată în câte o cutie cu geam. Această împrejurare dublează valoarea colecției cu care Pâr. L. Muntean a cinstit liceul nostru.

Același marinos donator a promis liceului „Simion Ștefan“ o colecție de material didactic pentru științele fizico-chimice.

Semn de bucurie mare: sporesc marii prieteni ai școalelor noastre.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Biserica, Regele, Guvernul și Poporul. În noua biserică înălțată în comuna Streie-Hunedoara, I. P. S. S. Nicolae al Ardealului a spus între altele în predica sa:

„Mulțumesc d. Pr. Ministrului pentru toată dragostea ce a arătat poporului nostru, pentru tot ceea ce a făcut pentru sfânta noastră biserică, pentru că a ocrotit-o și a scutit-o de expropriere și sub guvernarea dsale s'a putut biserică noastră păstori în pace, bucurându-se de sprințul larg al bugetului țării“.

În cuvântarea sa, după ce a arătat liniile mari ale politicii guvernului a încheiat:

„La 23 August 1946, pe tribuna din Piața Victoriei se aflau Regele Țării și Patriarhul ei și prin fața acestei tribune au defilat sute de mii de cetățeni, plugari, muncitori, intelectuali progresiști, depunând flori la picioarele Majestății Sale și ale celorlalți conducători. Biserica, Regele, Guvernul și poporul erau împreună; iață ce trebuie să apreciați.“

Să rămânem deci mai departe împreună: Biserica, Regele, Guvernul și Poporul“.

Inmânarea titlurilor de improprietărire la Cluj. În ziua de 6 Octombrie capitala Ardealului alipit pentru totdeauna la România a îmbrăcat haină de sărbătoare, bucurându-se din plin de marele act a înmânării primelor titluri de improprietărire.

Actul de improprietărire a trudnicilor plugari a fost consfințit pentru veșnicie în această zi măreață de sărbătoare.

După cuvântarea dlui general Drăgănescu, comandantul Diviziei 2 V. M., dl V. Pogăceanu, prefectul județului Cluj, trece la distribuirea celor 24 titluri de improprietărire a plugarilor din județ.

La sfârșit, cei prezenți hotărâsc expedierea unei telegrame către d. Petru Groza, președintele Consiliului de Miniștri.

Noul regim al pâinii. Noul regim al pâinii a fost stabilit. Decizia prevede că făina integrală de grâu va avea o extracție de 90 la sută.

Prețul unui kgr. de făină integrală a fost fixat la 1829 lei netto, loco moară.

Tărâțele vor avea o extracție de 10 la sută. Prețul a fost fixat la 600 lei kgr.

Prețul grișului, în cazul când se va extrage, este același ca al făinei integrale.

Prețul maximal pe toată țara al pâinii integrale de grâu în greutate de 600 grame, fabricată din făină integrală de grâu, extracție 90 la sută, se stabilește la 2.200 (două mii și două sute) lei, loco brutărie.

Pentru cheltuelile de transport și rabatul distribuitorului sau revânzătorului se stabilește o cotă de 40 lei pentru pâinea în greutate de 600 gr.

Brutarii vor vărsa Ministerului de Finanțe, în conformitate cu dispozițiile ce vor fi stabilite, câte 1140 lei la fiecare bucată de pâine în greutate de 600 grame.

Minimul de existență al funcționarilor publici. În „Monitorul Oficial“ Nr. 229, a apărut jurnalul Consiliului de Miniștri, prin care valoarea minimumului de existență „m“, prevăzută de legea pentru statutul funcționarilor publici, a fost fixat la suma de lei 70.000.

EXTERNE

Generalul Eisenhower și războiul. În cursul unei conferințe de presă, generalul Eisenhower a declarat că nu crede că ar putea izbucni un nou război și că se află în rândul optimiștilor.

El a confirmat că i s'a cerut să intervină în favoarea mai multora dintre criminalii de război condamnați la Nürnberg, dar că respectă prea mult tribunalul pentru a fi răspuns la aceste propuneri.

Generalul nordamerican a adăugat că nu a avut niciodată vreun diferend cu mareșalul Montgomery, contrar celor scrise în mai multe cărți apărute recent în Statele Unite.

Intrevedere Spaak - Tătărescu. Dl. Gheorghe Tătărescu, vicepreședintele consiliului de miniștri al României și șeful delegației române la conferința de pace, a avut Joi o lungă întrevedere cu Dl. Spaak.

Statele Unite n'au dat bombe atomice Angliei. Corespondentul Agenției Franceze de Presă transmite: Președintele Truman a declarat ziaristilor că Statele Unite nu au dat Angliei bombe atomice din stocul de rezervă.

Rebeliune în Portugalia. Știri oficiale sosite aci din Lisabona vorbesc despre o rebeliune civilă și militară în nordul Portugaliei.

Se adaugă că rebeliune a fost înăbușită în urma acțiunii prompte a guvernului.

Conferința de pace nu recunoaște frontierele bulgare din 1941. În ședința de noapte a conferinței de pace a fost respins art. 1 din proiectul de tratat cu Bulgaria privitor la frontierele Bulgariei.

Votul a fost 9 voturi pentru, nici unul contra și 12 abțineri, d. Byrnes, care prezida ședința, a anunțat că, în consecință, articolul nu a fost adoptat.

Aceasta înseamnă că sesiunea plenară nu admite frontierele Bulgariei să fie cele ce existau la 1 Ianuarie 1941.

Țările care s'au obținut dela vot au fost Australia, Belgia, Brazilia, Canada, China, Etiopia, Anglia, Grecia, India, Noua Zelandă, Olanda și Uniunea Sud-Africană.

Mareșalul Tito a aprobat apariția unui ziar al Românilor din Jugoslavia. După o știre din Jugoslavia, guvernul Tito a autorizat că în valea Timocului să apară un ziar al Românilor așezați acolo. Ziarul se va numi „Craiu Nostru“ și va fi imprimat cu litere cirilice.

Tratatul de pace cu România a fost adoptat. Proiectul de tratat de pace cu România a fost adoptat în primele ore ale dimineții de Vineri în cursul sesiunii plenare ce s'a ținut la Palatul Luxemburg.

Votarea în legătură cu cele 38 de articole și 6 anexe a necesitat aproape cinci ore.

Acesta este al doilea proiect de tratat de pace cu țările foste inamice ce este adoptat de conferința de pace și, ca și proiectul de tratat de pace cu Italia adoptat mai înainte, el va fi prezentat acum celor patru miniștrii de afaceri ai marilor puteri, ultimii arbitri în legătură cu tratatele de pace.

Principalele puncte ale clauzelor economice adoptate sunt următoarele:

1. România va plăti 75 milioane lire sterline cu titlu de reparații;

2. România va plăti compensații în proporție de 75% proprietarilor de bunuri aliate din România pentru pagubele de război;

3. Națiunile Unite urmează să ne bucure de tratamentul națiunii celei mai favorizate în România timp de 18 luni, pe o bază reciprocă.

Când d. Molotov, președintele reuniunii, a rostit cuvintele: „Am terminat într'un mod mai mult sau mai puțin satisfăcător adoptarea articolului tratatului de pace cu România“, aceste cuvinte au fost primite cu aplauze de cei de față.

În ședința plenară de Joi noaptea spre Vineri, conferința de pace a recunoscut în unanimitate retrocedarea Transilvaniei către România.

BISERICESȚI

Sfințirea Catedralei din Timișoara. Duminică 6 Oct. dimineața, la orele 9-10 a sosit în gara Timișoara M. S. Regele Mihai I pentru a participa la sfințirea catedralei. În gară, M. S. Regele a fost întâmpinat de dnii prim ministru Dr. Petru Groza, general Vasiliu Rășcanu, ministru de războiu, Teohari Georgescu, ministrul internelor, general Mihail Racoviță, comandantul Armatei I, precum și de prefectul și primarul orașului, care au oferit tradiționala pâine și sare. Dela gară M. S. Regele Mihai I a plecat la catedrală, însoțit în aceeași mașină de I. P. S. S. Patriarhul Nicodem și d. Dr. Petru Groza.

La sfințirea catedralei au mai participat în afară de dnii miniștrii care au ieșit la gară în întâmpinarea M. S. Regelui și alți membri ai guvernului: d. prof. Constantinescu-Iași, ministrul informațiilor, d. Alexandrin, subsecretar de stat al Ministerului Finanțelor, Miron Nicolescu, subsecretar de stat la Ministerul Educației Naționale, I. P. S. Mitropolitul Nicolae Bălan, P. S. S. Nicolae al Clujului, precum și ceilalți episcopi ai Ardealului.

După sfințirea catedralei, M. S. Regele a părăsit Timișoara la ora 11. La serbarea care a urmat după oficierea slujbei a luat cuvântul I. P. S. S. Patriarhul Nicodim, I. P. S. S. Mitropolitul Bălan, episcopul Timișoarei Lăzărescu, cărora le-a răspuns d. Dr. Petru Groza.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 6315/1946.

Comunicat

Onoratul Minister al Cultelor cu adresa sa Nr. 42949/1946 ne trimite următoarea adresă, pentru orientare și conformare:

„Ca urmare la adresa Ministerului Agriculturii și Domeniilor Nr. 292329/1946 avem onoare a Vă ruga să binevoii a da dispozițiuni preoților din cuprinsul acelei Chiriarhii, că păstrând o strânsă legătură cu Directorii Camerilor Agricole respective, să lămuirească pe plugari asupra posibilităților de a aduna nutrețuri întâmplătoare în regiunile atinse mai mult de secetă pe de-o parte, iar pe de altă parte, în regiunile excedentare, de a face o cât mai multă economie de hrană și furaje, spre a veni în ajutorul celor lipsiți.“

Cluj, la 8 Octombrie 1946.

NICOLAE
Episcop

V. Bogdan
secretar

Nr. 6435/1946.

AVIZ

Se aduce la cunoștință absolvenților Școalei de Cântăreți Bisericești, că în ziua de 26 Octombrie a. c. se va ține, la centrul eparhiei, examenul de diplomă.

Examenul va consta din câte o probă scrisă din limba română și religie și dintr'un examen oral la Limba Română, Istoria Românilor, Geografia României, administrație bisericească, cânt și tipic.

Cei ce doresc să se prezinte la acest examen, trebuie să înainteze cerere timbrată Ven. Cons. Eparhial, însoțită de un certificat prin care să se dovedească oficios că are practică la strană și o chitanță că a achitat la Caseria Ven. Cons. Eparhial suma de lei 30.000, taxă pentru examen.

Cluj, la 11 Oct. 1946.

NICOLAE
Episcop

V. Bogdan
secretar eparhial

AVIZ

Concursul pentru ocuparea postului de preot-paroh din parohia Chintelnic, protopopiatul Bistrița, județul Năsăud, a fost publicat în „Renașterea“ Nr. 41 din 13 Oct. 1946.

*

Concursul pentru ocuparea postului de preot-paroh în parohia Stânceni, protopopiatul Reghin, jud. Mureș, s'a publicat în „Renașterea“ Nr. 41 din 13 Oct. 1946.

Consiliul Eparhial

CĂRȚI BUNE

Au apărut:

Filocalia

sau culegere din scrierile Sfinților Părinți, care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși.

Vol. I, traducere din grecește de Prot. strav. Dr. Dumitru Staniloae, Prof. la Academia teologică „Andreiană“, Sibiu, 1946.

*

„Despre Viața în Hristos“ a lui NICOLAE CABASILIA, trad. de Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae Sibiu, 1946. Tipografia Arhidiecezană.

*

„Biserica și Viața“

de

NICOLAE Arhiepiscop și Mitropolit 4° IX + 360 pag.

O culegere de prețioase articole și cuvântări. Vom reveni!

Sibiu, 1947. Tip. Tipografiei Arhidiecezane.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj